

ВЕСТНИКЪТ
Е ОСНОВАН
ПРЕЗ 1943 Г.

Борба

Орган на ОК на БКП, ОНС ВЕЛИКО
и ОК на Отечествения фронт ТЪРНОВО

Брой 154 Понеделник, 24 декември 1973 г.

(3429)

Цена 2 стотинки

Год. XXX

Културата на земеделците — на по-високо равнище

Съвешание на окръжния дружбен актив
Слово на другаря Пегър Танчев

Вчера във Велико Търново се състоя съвешание на окръжния дружбен актив във връзка с новите задачи за издигане културата на селското стопанство и мястото и ролята на сдружените земеделци в тази борба. Присъстваха секретарят на Покрайното присъствие на БЗНС и първи заместник-председател на Министерския съвет Пегър Танчев, първият секретар на Окръжния комитет на БКП Никола Василев, председател на Окръжния народен съвет Злати Шалаверов, членът на Постоянното присъствие на БЗНС Ангел Димитров, председател на Окръжния комитет на Отечествения фронт Тодор Попов, членове на Бюрото на Окръжното ръководство на БЗНС.

Доклад за участието на земеделските дружби и сдружените земеделци от окръга във всенародната борба за издигане културата на селското стопанство и изпълнение на насрещните планове изнесе председателят на Окръжното ръководство на БЗНС Петко Кожухаров. Той посочи, че изминалния период след Десетия конгрес на БКП и XXXII конгрес на БЗНС се характеризира с пълното разгръщане на трудовете и техните сили на окръга, с разгорялото се масово социалистическо съревнование, с творческото участие на трудеците се в създаването на условия за претворяване в живота на конгресните решения и

Декемврийската програма на Партията.

Сега в редовете на механизаторите работят 300 съюзни членове, а 115 производствени единици, оглавявани от сдружени земеделци, са посели обещанието да произведат селскостопанска продукция в повече от държавния план за 1 100 000 лева.

Постигнатото досега дава основание да се очаква изпълнение на обещанието. Бригадата на сдружени земеделци Петър Денков от Козловец при план 320 кг пшеница получи 454 кг, ръководната от дружения член Апостол Вачков лозарска бригада в Карансен получи надпланова продукция за 57 000 лв, птицеводната в Бяла черква с ръководителя Иванка Благоева очаква 24 000 лв. над плана. А в отговор на призива за увеличаване на продукцията от личните стопанства сдружените земеделци обещава да предадат следващата година 3,5 милиона яйца, 150 т мляко и 265 т месо.

По-нататък докладчикът се спира на новите задачи, които стоят пред сдружените земеделци в светлината на решенията на Ноемврийския пленум на ЦК на БКП.

В изказванията си сдружените земеделци разказаха за участие то си в изпълнението на насрещните планове и в борбата за издигане културата на селското стопанство. От името на Окръжния комитет на БКП участниците в съвешанието бяха поздравени от неговия първи секретар Никола Василев. Той се спира на ролята и приноса на сдружените земеделци в изграждането на развитото социалистическо общество и изтъкна, че в резултат на съвместните усилия на комунистите и земеделците успешно се изпълняват задачите за трите години на петилетката. По-нататък другарят Василев говори за задачите, които поставя планът за 1974 година и посочи пътищата за тяхното решаване. Той наблегна, че най-голямо внимание трябва да се обърща на пусковите обекти, усвояването на производствени мощности, икономията на суровини и материали, натуралните и качествени показатели на плана.

Великотърновски окръг е от тези, които дават облика, лицето на нова, социалистическа България — заяви другарят Пегър Танчев. Решаването на проблемите, повдигнати от Ноемврийския пленум на ЦК на БКП, ще му позволи да заеме мястото в челото на първенците.

По-нататък той говори за ролята и мястото на сдружените земеделци в изпълнението на насрещните планове и изтъкна, че вече са разработени основните показатели за седмата петилетка, която ще бъде грандиозна за мащабите на нашата икономика.

Другарят Танчев се спира на важността на решенията на Ноемврийския пленум за издигане културата на селското стопанство, като отдели голямо внимание на основните определящи фактори — механизация, химизация, поливно земеделие, внедряване на техническия прогрес. Секретарят на Постоянното присъствие на БЗНС разказа за новите перспективи, които разкриват използването на машини, последна дума на селскостопанското машиностроение в света, механизиранието на прибиращите процеси, широкото приложение на химизацията, реконструирането на сегашните съществуващи 800 напоителни системи в две общини.

В заключение другарят Пегър Танчев говори за засилващата се интеграция на нашата страна със СССР, за перспективите, която тя разкрива. Той се спира и на някои моменти в международната обстановка.

Съвешанието прие мероприятията за работата на земеделските дружби и сдружените земеделци.

Комплексната бригада на Иван Филев, която работи на обект „Завод за изкуствена коприна“ при химкомбинат „Свилоза“ — Свищов, изпълни годишния си насрещен план.

Снимка: Иван РУСКОВ

Мощен съветски трансформатор

Дружният колектив на работниците и специалистите от клон „Електропроизводство и електроснабдяване“ — Горна Оряховица постигна още една забележителна трудова победа. Влезе в строй първият по рода си у нас мощен съветски трансформатор. С включването на това ново енергийно съоръжение се удвоява пропускателната способност на разпределителния енергиен възел подстанция — Горна Оряховица. При това значително ще се подобри качеството и сигурността на електроенергията.

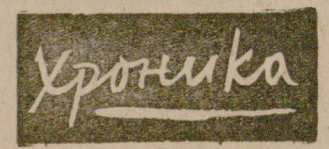
Новият трансформатор е произведен в Завода за трансформатори в г. Запорожье — УССР и е доставен до местоназначението си със специален вагон-лодка. Под ръководството на съветския инженер Александър Книж и в резултат на усърдия труд на работниците и ръководители Колю Христов и инж. Дзюно Капсзков новият съветски трансформатор е монтиран само за 45 дни. Доставка на ново то енергийно съоръжение е още една ярка проява на безкористната съветска помощ за българския народ.

Денчо КУЦАРОВ

СВЕДЕНИЕ

за изпълнението на плана за изкупуване на месото към 22 декември 1973 г. в проценти.

1. АПК — Стражица 99.9
2. АПК — В. Търново 99.2
3. АПК — Павликени 98.6
4. АПК — Свищов 97.3
5. АПК — Елена 97
6. ТКЗС — Лясковец 95
7. ПАК — Г. Оряховица 90.3

ПЛЕНУМ на Окръжния съвет на БТС се състоя вчера във Велико Търново. Доклад за организационното състояние на дружествата в окръга в изпълнение на Четвъртия конгрес на БТС прочете Димитър Шербетов, зам.-председател на Окръжния съвет на БТС. В работата на пленума взе участие Николай Паскалев, секретар на Централния съвет на БТС.

ВЕЧЕР, посветена на сярковещиците на Третият конгрес на БТС, се състоя тази вечер в Клуба на дейците на културата във Велико Търново.

Трудов рапорт

Колективите на промишлените предприятия в град Елена изпълниха плана за трите години на шестата петилетка. Насрещният план за обема на общата промишлена продукция за 1973 г. бе изпълнен още на 15 декември т. г.

До края на годината се очаква надпланова продукция за около 1 000 000 лева. Ще бъде преизпълнен и планът за печалбата с около 350 000 лева и за общия доход — около 500 000 лева.

Димитър БАЛУКОВ

първи секретар на ГК на БКП в Елена

Ние на петилетката — петилетката на нас!

ПРЕДНОВОГОДИШНА РАВНОСМЕТКА

Календарът показва, че до края на годината остават седем дни. Където и да надникнеш — забързани хора. В първия миг може да решиш, че тук не съществува такава стройна организация, както например в едно машиностроително предприятие. Затова по-добре да имаш една спътничка с компетентността на инж. Дора Дильонова, или с младежката дързост на инж. Лиляна Василева. Тогава ще видиш как всичко е на място, то си, как всеки човек от двата основни цеха — „Месо добив“ и „Месопреработка“ изпълнява строго определена функция. Колачет Ангел Сапарев, постоянен ударник, поставя първия шрих и започва да приема месокомбинат „Родопа“ като социалистическо предприятие със своя физиономия.

Доскоро извършвахме клането върху земята, а сега животните висят — така се получава по-пълно обезкървяване, по-голяма чистота... И понятията „разширение“ и „модернизация“ придобиват конкретно значение...

В пълноценното отделение за преси колбаси трудът е механизирал. Една кратка среща с Петракка Станева, която работи тук вече осемнадесет години, с Мариана Николава, с майсторите-колбасари Найден Михайлов и Кирил Захаров и ти става ясно защо хамбургският салам и кремвиршите са така търсени на пазара. Георги Златев пък е пенсионер — след двадесет и шест години му е трудно да се раздели с колегите. Каква огромна обща е събрал в сърцето си този човек — ето и сега, когато може да стои „на топло“, той предпоставя да продължи да работи. И нищо — нито журналистическата ми карта, нито дори бялата манта, която съм облякъл, не е в състояние да го накара да ме допусне в складата. Само усмивката му — добра и хубава, ме кара да разбера, че това той прави за мен и за всички, които по следа купят от колбасите, произведени тук.

Може би всички ще надникнат с удоволствие и в отдалеченост за трайни колбаси. Още една среща с трудовите хора — с пълноценната Райна Борисова, с майстор-колбасаря Николай Байкушев, с пресувачката Атанаска Пана

йотова. Дъх на чер пипер и още някакви чудно хубави подправки и пак тази хубава професионална гордост!

— Само ние снабдяваме ЦУМ с луканки...

— А ролето „Трапезица“ е носител на златен медал.

Една година си отива, една решаваща година на шестата петилетка. И хората в месокомбинат „Родопа“ я изпращат със задоволството на добри стопани. Насрещният план за единадесетмесечното е преизпълнен.

Пожелавам да узна какво е донесла на колектива отиващата си година. И отново основателна гордост — на истинна социална придобивка не са само. Предприятие то разполага със собствен автобус, бърснарица, цените на храната в стола имат на маление с 25 на сто, отпускат се помощи на болни работници. А всяко младо семейство получава подарък в размер на 80 лева, пак такава сума се връчва на онези, които излизат в пенсия. Над 18 500 лева са дадени за преустройство на училище то в Хотница и през работната седмица родителите са споделили за своите деца, които са там, в детската градина, от карани с автобуса на предприятното.

Една година си отива, за да отстъпи място на друга, за която колективът на предприятието също очаква много. Осъществена е неговата отдавна мечта — започнато е

МИЛИОНЪТ НА ТКЗС

Намерен ли е верният път • Лозарството — рентабилен отрасъл • Ще се затвърди ли успехът

В третата, решаващата година на петилетката стопанството в Карансен влезе с 1 300 000 лева изоставане спрямо петгодишния план. Това беше сериозен сигнал за партийното и административното ръководство.

Подготовката за новата стопанска година започна отдалече. Цялата организаторска и политическа работа при разработката на плановите беше насочена към едно — намерение на пътища за повишаване производителността на труда и снижаване на себестойността. За пръв път тази грижа не беше оставена само на няколко десетки души, а в търсене на най-добрите решения се включиха всички — първичните партийни организации, земеделската дружба, комсомолската и профсъюзната организация. Това беше началото. Краят е катергоричен — надпланова продукция от гроздето за 350 000 лв., от соята за 350 000 лв., от зърнени култури за 180 000 лв. Може да се споменат още зеленчуците, фуражът, месото и цифрата на преизпълнението — стига 1 050 000 лева.

Основателно изниква въпросът, как едно стопанство, което две години поред не успяваше да изпълни производствените си планове, сега със същите хора, с почти същата техника и структура на отглежданите култури направи такъв сериозен скок. Причините очевидно не могат да се съберат само в рамките на определеното „благоприятна година“, защото в такъв случай и съседните кооперативи на Карансен би трябвало да завършат с подобни резултати. Но едва ли ще завършат. По-скоро корените на успеха трябва да се търсят в дисциплината, взета във всички те й аспекти — на първо място технологична, а после трудова, финансова, държавна. Какво означава това на практика?

Докато на много места умишлено дали да се изнасят или да не се изнасят домати, докато

чакаха подкапания, в Карансен използваха всеки благоприятен час. И в кооперативната каса постъпиха 70 000 лв. над плана. Спазването на технологичната дисциплина както при отглеждането, така и в заключителната фаза — прибирането на зърнено-хлебните култури даде 800 т пшеница и 200 т ечемик над плана.

Особено релефно се открояват причините за успеха в лозарството. Пролетта беше повече от обещаваща за всички, а до изпълнение на плана стигнаха малко кооперативи. Когато повечето стопанства започваха износа на грозде, в Карансен отдавна го бяха преполовили. Така стана и с прибирането на виненото грозде, усиленият се разчетоха така, че не се похаби нито зърно. И стопанството получи рекорден за 27 годишното си съществуване добив — 1600 кг от десертните и 1300 кг от винените сортове, а бригадата на Марин Георгиев от съставното село Сломар набра по 2015 кг от сорта „Кардинал“. Лозарството доказа, че може да бъде рентабилен отрасъл — донесе 350 000 лв. над плана.

Пътищата, по които вървяха тази година в Карансен, са известни на всички. Няма ръководител или специалист, който да не знае, не спазва не то на технологията на отглеждане и навременното прибиране на продукцията, а решаваните. Защото една седмица или дори един ден отначало понякога много в оформянето се като завод на открито селско стопанство. В Карансен не само го знаеха, но и го направиха.

Разбира се, за тези 1 050 000 лв. са оказали влияние и други фактори — съревнование, морално и материално стимулиране, всеизвестни неща. Ако има нещо характерно, това е може би само опитът с лозята.

Тази година в Карансен всички ръководители и работници от промишлените цехове в трите съставни села, на служителите от ТКЗС, съветата, потребителната кооперация и животновъдите са раздадени по 1 декар лозя, които те трябва да окопават през цялата година. Освен заплащането, всяко окопаване се премира и с по 10 кг фураж за държавни цени. Така са били отгледани 1000 дека. През новата година по този начин ще се раздадат 4000 дека. Стопанството има право да иска от своите хора, та нали тази година за плащането се увеличи с 10-15 на сто. А отличните финансови резултати са възможност и за по-пълното реализиране на социалната програма.

Сега в Карансен имат осънване да са доволни. Не бива обаче да се забравя, че макар и чувствително намален, дългът към петгодишния план все още има, не бива да се забравя и другото — че пока зателят обща продукция скрива неизпълнението на плана за млякото, отстъплението в завоеваните позиции в отглеждането на захарното цвекло, ниските добиви от фасула. Това потвърждава, че 1973 година е само едно успешно сражение, но генералната битка не е спечелена. А това няма да бъде никак лесно.

Николай ТОМОВ

Научно-техническа конференция

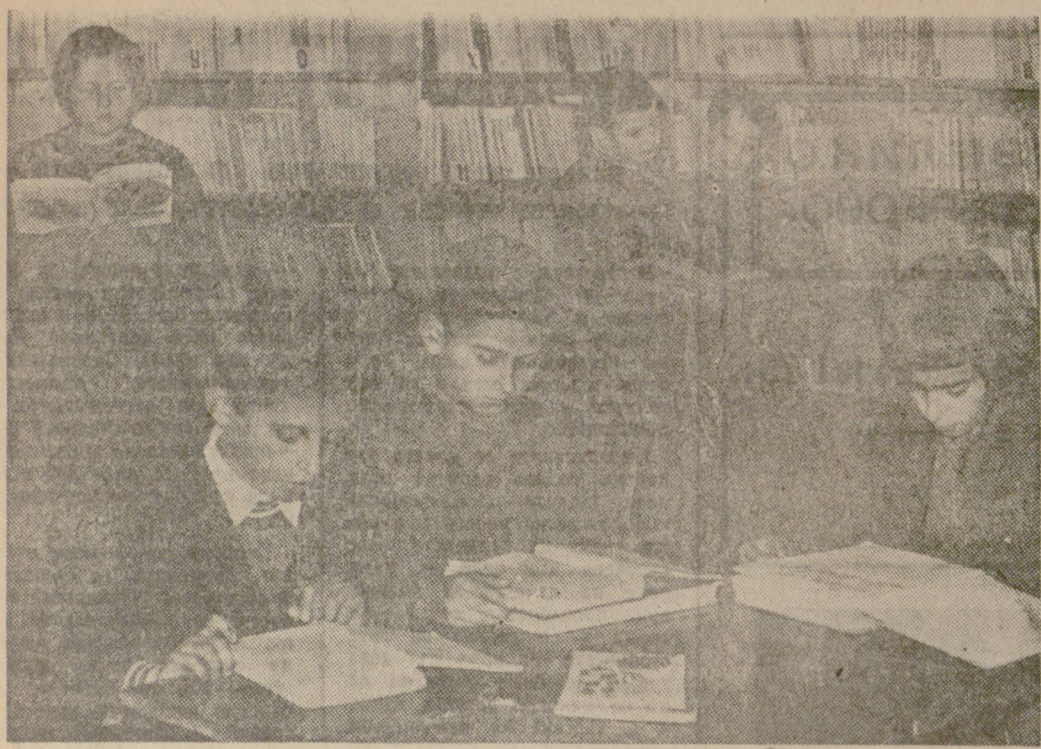
Неотдавна Окръжното ръководство на НТС по електро техника съвместно с Окръжното управление на сдружените във Велико Търново преодола научно-техническа конференция по проблемите на съобщителната техника.

Специалисти от Окръжното управление на съобщителната техника доклади за съвременните постижения и перспективите при внедряването на телефонни комуникационни системи, а също и за експлоатационните възможности на автоматичната телефонна централа, тип Кроспойнт — ЕСК — 10 000 — Е, сравнение със сегашните съществуващи системи. Разгледаха се и въпросите за състоянието на монтажните работи и възможностите за усъвърняване на автоматизацията на междоукръжните телефонни съобщения.

Конференцията прие решенията по разглежданите въпроси.

Юра ШИШКОВА

инж. М. АНТОНОВ

В детския отдел на свещовската библиотека „Елена и Кирил Д. Аврамови“ е винаги оживено. Тук малките почитатели на книгата намират любимите си автори и герои. Снимка: Иван ДИМИТРОВ

Земя, пълна с добрини

Панагюрище

Гиздавата Панагюрска котловина, в южните склонове на Средна гора, е обградена с венец от залесени върхове и ридове, по които се бележат 15 манастирчета-оброцища. В средата, в орошени градини, ливади и строини тополи тече бистрата, бързоструйна Луда Яна. Там при нея е разположен градът. Ние носим дълбоко в сърцето си името му, преди да сме го опознали. Ние го обичаме преди да сме го видели. А когато го посетим и излизаме макар и глътка от въздуха му, той става неразделна част от нас.

Тесни гористи престилки се преплитат с орошени градини, строини зелени борове, сякаш хайдути от многобройна чета на народен войвода, пълзят един до друг към заоблените чела на застиналите в мъла планински върхове. Човек си тук като в хайдушка гора — така, както са спали някога юнаците в ястълки мустаци, със сабя френгия на кръста и дълго шишане на рамо в горите, които ограждат бунтовния град от всички страни.

Вървиш из тихите улици с надвиснали над тях чардаци. Високите дувари ограждат дворовете. И като някакво далечно ехо до ушите ти долзат думите за историята на Панагюрище.

Откоде било то. Може би около XV век. Тогава бил основан този град. Липотол му викали византийците, сиреч Каменград. Под влияние на устройваните тук празници увеселителни съборове го кръстили Панагюрище.

Но то било отдавна. Много неща от него звучат като приказка. А Панагюрище днес и живее осезателно със спомена на най-новата си история. Панагюрище вписва името си в скрижалите на незабравимите подвизи на нашия народ. Те извършва Априлската епопея и изгоряха в огъня и, за да останат завинаги в сърцата на поколенията. Панагюрище бе столицата на Бешковски. Недалеч от града е и Оборище. Там е заседавало първото Велико народно събрание, начертало съдбата на България. Тук е било и седалището на първото българско републиканско правителство. Водил го е Павел Бобеков. Тук е гупяло със страшна сила величieto на народния гняв против тиранията.

Вървиш из улиците на града и пред теб неволно оживява миналото, стават живи героичните сенки на бунта, отекват по калдъръма копитата на Хърковата чета, чувстваш плушето на народния прайор на Райна Княгиня, в ушите ти отекват словата на съчинената от поп Грую Байски клетва: „Верую в единого хъша Балканскаго...“

Един народ бе решил с черешово топче и пушки кремълни да повали една жестока тирания.

Ако попитате с какво е известен днешният модерен град Панагюрище, освен с безпирмерната си история, ще ви кажат — с килимите. Съвършеното съчетание на цветовете им, сведена до прелестна геометрична орнаментика фигурна композиция, пищността и красотата им се пукват пред очите ви като рождение на пролетна роза. Тук, в града на българската слава, това, което наричаме занаят, се е превърнало в неповторимо изкуство. Килимите на кършиците па-

нагюрски се продават в Съветския съюз, Чехословакия, Швейцария, Австрия, Индонезия и десетки други страни.

За гледката, която се открива от връх Братия, проф. Иречек казва, че е единствената в Европа. От тук се прогледат бели Родопите с белите села и градове по полите, блестя сребърната лъч на Марица, при залез горят в пурпурен огън джамъците на Пловдив, а при изгрев блестя като слънце латният купол на храма „Александър Невски“. На север — мощната снага на Балкана, към югозапад се бележат снеговете на Рила. Вижда се като в мъгла горният Пирин, а Витоша, Люлин и Мургаш са пред теб като на длан.

Вървиш по улиците на Панагюрище, вглеждаш се в църквата човешки поток, вслушваш се в детската глътка и чувствуваш как градът диша ведрината на синия небесен свод — все така горд от въстанически си подвиг и все така уверен в бъдещето си.

М. РОГЛИНСКИ

Оригинален ръкопис

Историческият архив при народната библиотека „Кирил и Методий“ в София съхранява под № 10 на своя фонд за единични постановления ръкопис на Горкино произведение. Това е тринадесетият очерк от серията, която излиза под заглавието „Приказки за Италия“.

Ръкописът е първо копие шест страници машиннописен текст, авторизиран от писателя. На първата страница с черно мастило Горки е написал заглавието на цикъла — „Сказки“, а под него — цифрата „XIII“. Накрая на текста, в края на третия том, собственоръчният подпис „М. Горкий“ — със същото мастило.

(София — прес)

Велико Търново оживява върху платната на художниците.

Снимка: П. ТАРАСЕНКО

ЧИЛИ: КЛАДИ ОТ КНИГИ

Неотдавна в Богота (Колумбия) бе посещен легендарният Паласос Румас. Той със своите главорези обсебваше президентския дворец „Ла Монеда“ в Сантяго по време на фашистката преврат, извършен на 11 септември. Огварийски на въпроси на журналистите, генералът, без ни най-малко да се смушала, каза: „В Чили отново можете да видите весели лица“.

Какво имаше пред вид този палач на чилийската демокрация и законост? Може би неотдавнашното разрешение на хунтата да се купят 15 филма от Холивуд? По този случай „четиримата генерали“ с облекчение въздъхнаха: „Излизане е сложено край на черната нощ на марксистското кино“.

Днешната чилийска действителност изглежда съвсем такава, както се опита да я представи фашистката хунта. Продължават разстрелите, арестите и масовите хайки срещу патриоти. Хунтата „замразява“ заплатите, а индустриалците повишават цените.

Хунтата бърза. Изгорения-

вайки марксизма, тя започна да създава „ред“ и в областта на висшето образование. За ректори на университетите са назначени полковници или полковнички чиновници. Хиляди преподаватели и студенти са изключени от университетите, обвинени, че принадлежат към Блока на народното единство. Като превърна университетите в казарми, генерал Пиночет се похвали, че сам той не е чужд на науката — на младини изучава право в един от университетите.

За това, че изучаването на право не му е донесло полза, свидетелствуват много факти. Ето един от тях: венецелският вестник „Насионал“ неотдавна публикува статия на Хесус Росас Марконо, озаглавена: „Реквием на изгорените кили“. Пиночет и неговата клика — пише авторът — започнаха и сами ръководеха публичното изгаряне на кили по хитлеристки маниер, с цел да се изреже марксистият рак в Чили. Пред очите на въз-

Какво е СИВ?

По какво се различава СИВ от икономическите международни организации, родени в света на капитала

Съвет за икономическа взаимопомощ — всичко три думи. Но колко много означават тези за социалистическите страни. СИВ — това е благотворната координация на техните усилия в по-нататъшния път на икономиката и благосъстоянието им. СИВ — това е международното социалистическо разделение на труда, специализация и коопериране. Това са унгарски автобуси на проспектите и улиците на Москва, Киев, Ленинград, съветски строители в заводите на България и Унгари, изчислителни машини на ГДР в научните институти на Монголия, чехословацки валцувачни оборудване в заводите на Съветския съюз, румънски агони по железопътните линии на Полша. СИВ — това са съвместни научни и технически изследвания.

Всичко това е СИВ — Съвет за икономическа взаимопомощ, международна икономическа организация, която не отдавна навлезе в третото десетилетие от своето създаване. Първото двадесетилетие на Съвета за икономическа взаимопомощ е тясно свързано с московския дом на улица „Петровка“. Новата главна сграда на СИВ е на проспекта „Калинин“. Високо над Москва-река се издига разтворената 32-етажна книга от стъкло и алуминий. Сравнение то с книга не е случайно. То точно определя не само външните форми на зданието, но и вътрешното съдържание на зданието, за това СИВ е открит за доброто сътрудничество и взаимна помощ, за начинанията, повишаващи народното благосъстояние и укрепващи мира. Затова, защото той е открит за всички, които споделят хуманните и благородни идеи за братство и равнопоставеност, заложили в неговия устав. Той е открит за народите, обединени от общи идеи и общи задачи.

На редовите-етажи на високата сграда се пазят в сейфове документите на Съвета

за икономическа взаимопомощ — всичко три думи. Но колко много означават тези за социалистическите страни. СИВ — това е благотворната координация на техните усилия в по-нататъшния път на икономиката и благосъстоянието им. СИВ — това е международното социалистическо разделение на труда, специализация и коопериране. Това са унгарски автобуси на проспектите и улиците на Москва, Киев, Ленинград, съветски строители в заводите на България и Унгари, изчислителни машини на ГДР в научните институти на Монголия, чехословацки валцувачни оборудване в заводите на Съветския съюз, румънски агони по железопътните линии на Полша. СИВ — това са съвместни научни и технически изследвания.

Всичко това е СИВ — Съвет за икономическа взаимопомощ, международна икономическа организация, която не отдавна навлезе в третото десетилетие от своето създаване. Първото двадесетилетие на Съвета за икономическа взаимопомощ е тясно свързано с московския дом на улица „Петровка“. Новата главна сграда на СИВ е на проспекта „Калинин“. Високо над Москва-река се издига разтворената 32-етажна книга от стъкло и алуминий. Сравнение то с книга не е случайно. То точно определя не само външните форми на зданието, но и вътрешното съдържание на зданието, за това СИВ е открит за доброто сътрудничество и взаимна помощ, за начинанията, повишаващи народното благосъстояние и укрепващи мира. Затова, защото той е открит за всички, които споделят хуманните и благородни идеи за братство и равнопоставеност, заложили в неговия устав. Той е открит за народите, обединени от общи идеи и общи задачи.

На редовите-етажи на високата сграда се пазят в сейфове документите на Съвета

за икономическа взаимопомощ — всичко три думи. Но колко много означават тези за социалистическите страни. СИВ — това е благотворната координация на техните усилия в по-нататъшния път на икономиката и благосъстоянието им. СИВ — това е международното социалистическо разделение на труда, специализация и коопериране. Това са унгарски автобуси на проспектите и улиците на Москва, Киев, Ленинград, съветски строители в заводите на България и Унгари, изчислителни машини на ГДР в научните институти на Монголия, чехословацки валцувачни оборудване в заводите на Съветския съюз, румънски агони по железопътните линии на Полша. СИВ — това са съвместни научни и технически изследвания.

Всичко това е СИВ — Съвет за икономическа взаимопомощ, международна икономическа организация, която не отдавна навлезе в третото десетилетие от своето създаване. Първото двадесетилетие на Съвета за икономическа взаимопомощ е тясно свързано с московския дом на улица „Петровка“. Новата главна сграда на СИВ е на проспекта „Калинин“. Високо над Москва-река се издига разтворената 32-етажна книга от стъкло и алуминий. Сравнение то с книга не е случайно. То точно определя не само външните форми на зданието, но и вътрешното съдържание на зданието, за това СИВ е открит за доброто сътрудничество и взаимна помощ, за начинанията, повишаващи народното благосъстояние и укрепващи мира. Затова, защото той е открит за всички, които споделят хуманните и благородни идеи за братство и равнопоставеност, заложили в неговия устав. Той е открит за народите, обединени от общи идеи и общи задачи.

На редовите-етажи на високата сграда се пазят в сейфове документите на Съвета

за икономическа взаимопомощ — всичко три думи. Но колко много означават тези за социалистическите страни. СИВ — това е благотворната координация на техните усилия в по-нататъшния път на икономиката и благосъстоянието им. СИВ — това е международното социалистическо разделение на труда, специализация и коопериране. Това са унгарски автобуси на проспектите и улиците на Москва, Киев, Ленинград, съветски строители в заводите на България и Унгари, изчислителни машини на ГДР в научните институти на Монголия, чехословацки валцувачни оборудване в заводите на Съветския съюз, румънски агони по железопътните линии на Полша. СИВ — това са съвместни научни и технически изследвания.

Всичко това е СИВ — Съвет за икономическа взаимопомощ, международна икономическа организация, която не отдавна навлезе в третото десетилетие от своето създаване. Първото двадесетилетие на Съвета за икономическа взаимопомощ е тясно свързано с московския дом на улица „Петровка“. Новата главна сграда на СИВ е на проспекта „Калинин“. Високо над Москва-река се издига разтворената 32-етажна книга от стъкло и алуминий. Сравнение то с книга не е случайно. То точно определя не само външните форми на зданието, но и вътрешното съдържание на зданието, за това СИВ е открит за доброто сътрудничество и взаимна помощ, за начинанията, повишаващи народното благосъстояние и укрепващи мира. Затова, защото той е открит за всички, които споделят хуманните и благородни идеи за братство и равнопоставеност, заложили в неговия устав. Той е открит за народите, обединени от общи идеи и общи задачи.

На редовите-етажи на високата сграда се пазят в сейфове документите на Съвета

за икономическа взаимопомощ — всичко три думи. Но колко много означават тези за социалистическите страни. СИВ — това е благотворната координация на техните усилия в по-нататъшния път на икономиката и благосъстоянието им. СИВ — това е международното социалистическо разделение на труда, специализация и коопериране. Това са унгарски автобуси на проспектите и улиците на Москва, Киев, Ленинград, съветски строители в заводите на България и Унгари, изчислителни машини на ГДР в научните институти на Монголия, чехословацки валцувачни оборудване в заводите на Съветския съюз, румънски агони по железопътните линии на Полша. СИВ — това са съвместни научни и технически изследвания.

Всичко това е СИВ — Съвет за икономическа взаимопомощ, международна икономическа организация, която не отдавна навлезе в третото десетилетие от своето създаване. Първото двадесетилетие на Съвета за икономическа взаимопомощ е тясно свързано с московския дом на улица „Петровка“. Новата главна сграда на СИВ е на проспекта „Калинин“. Високо над Москва-река се издига разтворената 32-етажна книга от стъкло и алуминий. Сравнение то с книга не е случайно. То точно определя не само външните форми на зданието, но и вътрешното съдържание на зданието, за това СИВ е открит за доброто сътрудничество и взаимна помощ, за начинанията, повишаващи народното благосъстояние и укрепващи мира. Затова, защото той е открит за всички, които споделят хуманните и благородни идеи за братство и равнопоставеност, заложили в неговия устав. Той е открит за народите, обединени от общи идеи и общи задачи.

На редовите-етажи на високата сграда се пазят в сейфове документите на Съвета

за икономическа взаимопомощ — всичко три думи. Но колко много означават тези за социалистическите страни. СИВ — това е благотворната координация на техните усилия в по-нататъшния път на икономиката и благосъстоянието им. СИВ — това е международното социалистическо разделение на труда, специализация и коопериране. Това са унгарски автобуси на проспектите и улиците на Москва, Киев, Ленинград, съветски строители в заводите на България и Унгари, изчислителни машини на ГДР в научните институти на Монголия, чехословацки валцувачни оборудване в заводите на Съветския съюз, румънски агони по железопътните линии на Полша. СИВ — това са съвместни научни и технически изследвания.

На педагогически теми

Принципи на възпитанието

У нас не съществуват социални причини за нравствено отклонение на подрастващите от комунистическия морал. И все пак има фактори, които създават обективни предпоставки за нарушаване нормалния ход на нравственото развитие на някои деца. Например в по-големите семейства растат по едно или две деца. Това е реална опасност за появата на егосентризъм с всички му члени. Голямата любов към детето прави родителите слепи на неговите грешки; тя лежи в основата на пакостния либерализъм, за превеждано виждане на собствеността и качествата на детето. Всичко това създава предпоставки за неустойчиво поведение, ленивост, самонадеяност, а често и за прояви на зла воля.

Друга причина за това може да бъде разкъсването на семейните връзки и развалянето. Много често между родителите се появяват драми; взаимната любов, нежността, отзивчивостта и взаимното уважение изчезват, и в семейството се появяват обиди, подозрителност, озлобление; те оставят у детето дълбоки следи, които са благоприятна почва за формиране на същите качества и у него.

Здравият обит в семейството, веднатата домашна атмосфера, взаимното уважение на детето, не само изключително голяма сила през периода на доучилищната възраст. Това се обяснява лесно с образно-нагледния характер на детското мислене и на голямата подражателност през този период. Ето защо образните поведение на родителите, учителите и другарчетата лесно и бързо стават двигатели на действията му.

С развитието на детската реч и мислене възпитателното действие на примера се засилва чрез разяснение. То се използва за анализ и ценка на конкретна постъпка на детето, на другарите му или на героите от народните приказки, от телевизионно предаване, филм, културен театър. То не бива да бъде шаблонно натрапено.

Когато разяснението действа не само върху ума, а върху дълбоко чувствата, дава тласък на волята, то се превръща в убеждение. Убеждението се формира чрез съвместна критична преценка на мотивите за извършено или предстоящо действие. Сега възпитателят използва нова форма на въздействие — съветът, който дава свобода на волята. Не бива съветът да бъде скучна нравствена проповед — тя дотига, извиква желание за противодействие.

Чрез многократно повторение положителните постъпки на детето стават навик и привик. Игрите, трудовете и дължения на детето, колективният живот в семейството, детската градина и училището, дават много поводи за изразяване в извършване на честни, справедливи постъпки чрез които расте и се обогатява нравствената личност на детето.

Психологическа особеност е и въздействието на наградите и наказанията върху поведението на детето. Наградите са свързани с положителни чувства. При наказанието пък неприятни чувства служат като спирачка за повторно извършване на лоша постъпка. Но ако те са несправедливи, несправедливи на наградите и наказанията върху поведението на детето. Наградите са свързани с положителни чувства. При наказанието пък неприятни чувства служат като спирачка за повторно извършване на лоша постъпка. Но ако те са несправедливи, несправедливи на наградите и наказанията върху поведението на детето.

От списъка на наградите пък трябва да се заличат дажките, обещаващи за „наплата“ срещу определено поведение, хвалебствения — те водят към груб утилитаризъм — преценка на действията от позицията на личната изгода.

Александра ДЕЯНОВА

Захари ХРИСТОВ

Под гнета на капитала Свобода на робството

Покупко-продажба на емигранти — един доходен бизнес

Свободата да се работи на всякъде е един от „великите принципи“ на Общия пазар. Обаче действителността се различава много от идеалите. Работниците-емигранти, които излизат в страните, влизащи в Европейската икономическа общност (ЕИО), представляват в Англия особена каста, изживяваща най-черната работа.

Сътрудници на нашия вестник обиколиха Европа и бележеха с емигранти и техните водачи. Те се опитаха да изяснят какво значи да работиш няколко години в чужда страна, далеч от своя дом. Във Франция и Западна Германия например те откриха широко профитиращ бизнес с покупко-продажба на нелегални емигранти, намиращи се в положението на роби.

Настояща огромна армия от чуждестранни работници представлява евтина работна ръка, която може лесно да бъде изхвърлена. Обаче работ-

ниците емигранти вече се учат да дават колективен отпор. Те протестират, че им се дава най-мръсната и нископлатена работа. Именито такъв характер имаха стачките в „Рено“ и английските заводи на компаниите „Мансфийлд хоузер“ и „Бирмид коулкест“. Чуждите работници не желаят да бъдат изхвърляни на улицата. Например те се обявиха против принудителната неплатена отпускателна компанията „Сименс“ (ГФР), давялаше своите турски работници по време на икономическата рецесия в 1967 година. Във Фос, близо до Марселия, хиляди северноафрикански строителни работници, живеещи в солени блатата на 20 мили от готскава цивилизация и строящи ново пристанище и промишлен район, решително изразяват против липсването им от работа за това, че допусналият грешка плановици искат да забавят темповете на строителството.

Сега става все по-ясно, че емигрантите са постоянно явление и това води до големи социални изменения. Навсякъде могат да се срещнат хора, които казват: „Върнете ги обратно у дома им!“ — макар че това не може да се направи по икономически съображения. Оптимистите представят обстановката като голям европейски котел на националности, подобно на този, който на времето създадоха Съединените щати. Обаче по-правилно би било да се употреби изразът „кипящ котел“, чието съдържание вече е стигнало до точката на кипене. Използването на чужди работници е станало вече втора природа на всеки западноевропейски работодател, увеличаващ производството на продукция. Благодарение на Федералната служба по труда в ГФР пристигналият на чужди работници се организират по-лесно, отколкото поругането на суровини. Достатъчно е само да се докаже, че на място не може да се намери работна ръка и да се плати по 50 лири-стерлинги (1 лира = 2,37 лева) за човек.

Останалото извършва Федералното ведомство, вербуващо работници чрез своите постоянни представителства, които работят в тесен контакт с правителствата на 8 страни, разположени по бреговете на Средиземно море. 750 000 емигранти във Франция живеят при ужасни условия. Жилищата им са лишени от каквито и да било санитарни условия. Тяхната част са ужасните „блондони“, селища от ламаринени бараки, безредно пръснати около Париж. Други емигранти спят по 6-8 часа в една стая, а след това отстъпват местото си на нови. Именно такова убежище им предоставят „търговците на сън“ в Париж.

Всеки седми чуждестранен работник във Франция е „опасен“ в политическо отношение. И това е характерно не само за Париж, но и за Марселия, която местните жители наричат „бунището на Африка“, а така също за долината на Рона, дори за промишления Лион. Постоянно стават схватки между емигранти и десни екстремисти, които искат те да бъдат изгонени. На създаването се положение правителството реагира с драконовския „закон Фонтане“ с цел да изгони незаконно влезлите в страната емигранти. Това обаче предизвиква вълна от гласни стачки, обхващаща цяла Франция и намерила подкрепа от страна на църквата.

Според приблизителни изчисления един милион „постоянни“ нелегални емигранти, живеещи в страх да не бъдат арестувани и изгонени, минават с хляб и вода. Официалните данни за движението на чуждестранни работници значателно изопачават фактическото положение с емигрантите от страните, разположени по бреговете на Средиземно море, към „златните улици“ на Дюселдорф и Лион. Макс Диамант от Западногерманския профсъюз на металниците казва: „Това може да се нарече само търговия

с роби“. Във Франция процъфтява търговията с емигранти, които работят по 60 часа седмично в заводите или като боклукчи в околностите на Париж.

При излизането на разрешение за работа и за жителство властите прибавят до всевъзможни хитрости, тъй като едното не важи без другото. То ва се прави, за да се контролира броят на пристигащите работници-емигранти.

Нелегалната емиграция е твърде доходен бизнес. Фирмите плащат големи премии за доставка на работници, които те могат да наемат по изнудяващи ставки.

Диамант и неговите сътрудници са убедени, че търговията с работници-емигранти е станала професия и се ръководи от оперативен център. Само с това може да се обясни добрата организация, която докарва от Анкара стотици автобуси с турци под формата на туристи и „ги доставя“ на работодателите.

в „Сънди таймс“ (Англия) — БТА

ЧИЛИ. Скръб и омраза се четат по лицата на тези хора, застанали до ковчега на своя роднина, убит от военната хунта. Бруталният терор в Чили продължава. Жертвите са вече една солидна цифра — 30 000 патриоти!

Американската военна база Ивануки (Япония) е разположена съвсем близо до жилищата на местното население. Аварии на излитатите и кацащите тук самолети причиняват много щети на местното население.

Глашатай на реакцията

Радиостанция „Свобода“ участва и в прекия шпионаж

„Свобода“. Трудно е да се намери за тази благородна дума по-кощунствена употреба от тази, която са открили за нея създателите на прословутата радиостанция, под това име. Двете десетилетия от нейното съществуване са години на системна и ожесточена борба между Съветския съюз и страните от социалистическата общност.

През този период не е имало нито едно покушение върху действителната свобода на народите, било то във Виетнам, Близкия изток, Доминиканската република, Гърция или Чили, което да не е било превъзрасно и подкрепено в прелаванията на тази радиостанция. Не е имало нито една антисъветска или антикомунистическа акция, които да не са били раздувани до гигантски размери и „разяснени“ от радио „Свобода“.

Три-глашатай на реакционните среди започна своята дейност през 1953 година в най-мрачния период на „студената война“. Неговите създатели се опираха на опита, натрупан от американската радиостанция „Риас“, която полагаше всички усилия, за да не допусне създаването на социалистическа държава в Източната част на Германия.

Едновременно със „Свобода“, която бе предназначена да предава за СССР, беше създадена и радиостанция „Свободна Европа“. Тя трябваше да води пропаганда против социалистическите страни. В самото начало пред новите радиостанции бяха поставени задачи, които официалните организации не можеха да изпълнят без риска да бъдат обвинени в намеса във вътрешните работи на другите държави. Поради това като основатели и покровители на двете радиостанции бяха представени частни „обединения“. Комитетът „Свободна Европа“ и Комитетът за освобождаване от болшевиизма, които дей-

вуаха в Ню Йорк. Сред учредителите на двете радиостанции бяха такива известни дейци като Алън Дьлес, бивш ръководител на ЦРУ, Джон Фостър Дьлес, бивш държавен секретар на САЩ, Люис Клей, бивш главнокомандващ американските и окупационните войски в Германия.

Дейността на радиостанцията не се ограничаваше само в пределите на ефира. Тя участвуваше и в прекия шпионаж. Анализът на нейната работа в продължение на две десетилетия потвърждава този факт. В политическо и организационно отношение дейността на радиостанцията „Свобода“ беше разделена на две сфери — пропаганда и разузнавателна. При това тези два вида дейности постоянно се преплитат и кръстосват.

Сега радиостанцията „Свобода“ всекидневно предава на 18 национални езика на Съветския съюз с обща продължителност 375 часа в денонощие. Нейните 17 предаватели са разположени така, че да обкръжават Съветския съюз. Главните от тях се намират в Лампертхайм (ГФР), в Плай де Палс (Испания) и на Тайван.

Радиостанцията получава материал за антисъветските предавания главно по секретни пътища: с помощта на туристи, емигранти и тайни осведомители. Големи средства се изразходват за получаване и обработване на печата на Съветския съюз, който също се използва за клевети и дезинформация. Значителна част от обработения материал отива направо в органите на американското разузнаване.

Радиостанцията има т. н. „отдел за специални проекти“, който се занимава с прехвърляне на клеветническа литература в Съветския съюз, а също с използване за своите цели на чужди туристи, посещаващи СССР. Има отдели, специализирани се по плантаж на съветски граждани, намиращи се в чужбина.

Списъкът на сътрудниците на радиостанцията „Свобода“ потвърждава нейната антикомунистическа насоченост. Ръководното ядро от 57 души се състои изключително от шатни сътрудници на американското разузнаване или от експерти по „студената война“. Радиостанцията „Свобода“ има тесни връзки с емигрантската организация НТС, много агенти на която играят ръководна роля в апарата на „Свобода“.

Натрапва се въпросът, какво лицемерие трябва да притежават хората, които управляват този център на психологическа война, за да имат дързостта изказвайки се на международни конференции, да искат зелена улица за „размяна на информация“, на идеи и мнения за потока информация от типа на излъчваната по радиостанцията „Свобода“. Обаче засага, функционирането на учреждения, подобни на радиостанцията „Свобода“, са сериозна пречка за такъв обмен.

Г. ГЕРАСИМОВ

Агенция „Новости“ — БТА

Ерих ЗЕЛБМАН

Агенция „Новости“ — БТА

„ПЕТРОЛНИЯТ ГЛАД“ НА ЗАПАД

В много страни на Запад все по-осезаемо се проявява „петролният глад“. Ограничаването на доставките на петрол от Близкия изток, предизвикано от подкрепянето от Съединените щати и редица западноевропейски страни на агресивните действия на Израел, принуждава тези страни да вземат спешни мерки.

Във Вашингтон е създадена специална правителствена група за борба против енергетичната криза. Показателно е, че в САЩ е намалено с 50 процента снабдяването с гориво на въоръжените сили. Още сега армията използва неприкосновените запаси от гориво.

В Англия компанията ЕСО рязко намали доставките на петролни продукти.

С цел да се правят икономии от петролопродукти и електроенергия, в Япония е съкратено времето на телевизионните предавания и броят на сеансите в кинотеатрите, въведено е ограничение на електроенергията и керосина за битови нужди, намалява отпускането на петролни продукти за промишлените предприятия. Автомобилната компания „Тойо кобъ“ обявя, че поради липса на петрол спира строителството на нов автомобилен завод.

В Италия петролните компании предприеха държавна електроенергетична компания ЕНЕЛ за предстоящо съкращаване на доставките на петролни продукти с 10-20 процента.

Правителството на ГФР анулира към населението да пести горивото и топливото. Компанията ЕСО намали с 15 процента снабдяването на западногерманските бензиностанции.

В Хага беше обявено, че се създава специално правителствено бюро за изготвяне на купонна система за разпределяне на петрола и петролните продукти.

Министърът на икономиката на Белгия В. Клас заяви, че мазут за отопляване на помещения — дори с оглед на въведените ограничения — има само за два месеца, а гориво за автомобилния транспорт — за три месеца.

Швейцарското правителство прие решение да ограничи скоростта на движението на автомобилите по пътищата на страната с цел да се пести бензинът.

В Люксембург са увеличени цените на бензина, мазута и дизеловото гориво. Всички бензиностанции са затворени в събота и неделя, а в делничните дни работното им време е намалено.

Икономическите наблюдатели отбелязват, че „петролният глад“ става източник на сериозни печалби за петролните монополи. В редица европейски страни цената на бензина вече е увеличена.

Из сп. „Новое время“

ТРАГИЧНАТА УЧАСТ НА БЕДНИТЕ В САЩ

Десетки хиляди бедни американци влизат жалко съществуване в съвършено негодни за жилище бордеи. Съдбата на тези хора, погълната част от които са негри и представители на другите национални малцинства на САЩ, вестник „Вашингтон пост“ нарича „трагична участ“.

Гъмжащи от мишки полуразвалини, не отговарящи на най-елементарните санитарни норми — такава е участта на онези жители от столицата, чийто доход не превъзхожда официално определената „норма за бедност“. Поради недостиг на средства и прекалено високите наемни те не са в състояние да си позволят да се настанят в нормални жилища.

Върху тежката участ на тези хора обрънал вниманието на законодателите сенаторът М. Хетфийлд. Всеки ден, лявял той в сената ние минваме с колите си покрай хиляди апартамента и къщи, които са станали негодни за обитаване. Съвършено очевидно е, че тези постройки не са вече годни за жилища, и все пак в тях са принудени да се приютяват бедняците. Най-тревожното е това, подкрепя сенаторът, че при такива условия живеят най-бедните слоеве от населението и в другите големи градове на САЩ.

БТА

ДЕТЕКТИВИТЕ НА ГЕРД МИН

В западногерманския град Касел съществува фирма под безобидното наименование „Г. Мин ОХГ“. Нейният щат възлиза на около 5000 души. Тези хора добре боравят с оръжие и владеят всички хатки на юмручния бой, според системата, разработена за агентите на Централното разузнавателно управление на САЩ. Самият Мин на времето си е печелил наситния си хляб от ЦРУ.

Както съобщава седмичникът „Воксепост“, Собствениците на много западногермански концерни и фирми поддържат тесни делови връзки с кантората на Герд Мин. „Ландскнехтите“ изпълняват техни най-различни поръчения — от следене до физическа надзирателство с „неблагонадеждните“. От картотеката на Мин срещу определена сума винаги може да се получат нужните сведения за 20 000 граждани на ГФР. Тези списъци, които се пазят в тайни каси, постоянно биват ползвани Герд Мин обича да се хвали. Ние притежаваме данни за много лица, които искат да подкопаят нашия ред. Стремим се да поставим под контрол всички, които мислят другояче“.

Детективите на Герд Мин следят комунисти и профсъюзни ръководители в цеховете на заводите, в конструкторските биро и в други учреждения. За следене всеки собственец на фирма плаща на Мин по 156 000 марки годишно, без да се смятат „премиите“. Другите „услуги“, като например издаване от името на Германската комунистическа партия на разливни позиви с провокационни текстове или разпространяване на антикомунистически клевети, се плащат отделно.

Юначугите на Мин се подизават и като пазачи на заводи, стачкозаменици, а заемат и други подобни „почтени длъжности“. Мнозина от тях имат добра подготовка, получена в Бундесвера, в пограничните войски или в полицията. Те вече имат подготовка — казва Герд Мин. — Аз само я шлифовал и насочвам към специални работи. Понякога самият аз изпълнявам важни задачи. Все още паля три палки на СА и, когато е нужно, ги пускам в действие“.

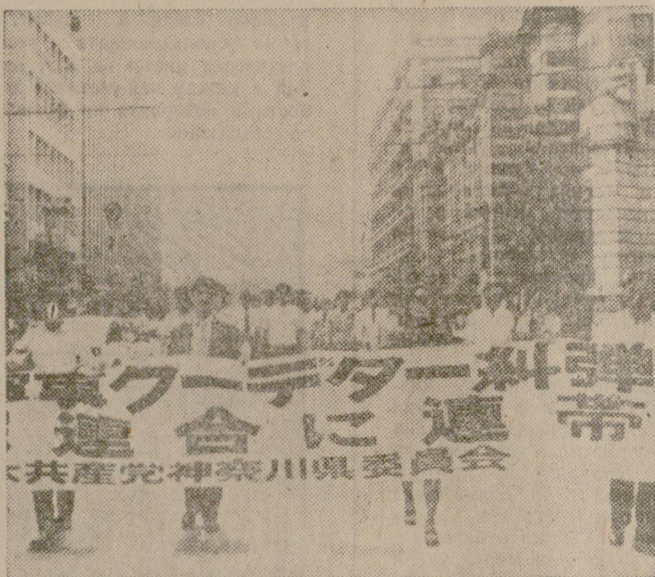
Както твърди същият вестник — „Воксепост“: „Фирмата получава от своите клиенти годишно около четири милиона марки“.

В. УКРАИНЦЕВ
Агенция „Новости“ — БТА

Тревожни новини от Уругвай

Напоследък новините от Уругвай стават все по-тревожни и отново привличат вниманието на световната общност към тази малка държавка. Възбуда от репресии и геополитически транзит, се заговори. На 1 декември уругвайските власти, изплашени

от активизирането на прогресивните сили, издадоха декрет, с който забраниха дейността на Комунистическата и Социалистическата партия и на редица прогресивни студентски организации. Забранен бе и печатният орган на Уругвайската компартия — вестник „Популар“.

ТОКИО. Тук се състоя масов митинг, в който взеха участие около осем хиляди работници, граждани, жени и студенти. Всички те се събраха, за да изразят своя протест срещу преврата на военната хунта в Чили.

ПАРИЖ. Хиляди трудеши се парижани излязоха на масова стачка срещу непрекъснатото растящите цени, ниските заплати и несигурността на заетите работни места. Демонстрантите преминаха през целия град.

Фалшификации при надбягванията

Кой ще се откаже да спечели 110 000 долара, като заплати само три? До неотдавна на трите градски хиподрома в Ню Йорк такава щастие можеше да сподобят играещите по новата система на „суперект“, при която трябва да се отгатнат първите четири екипажа от осемте, участващи в състезанието, а също и редът на тяхното финиши-

ране. Целта е трудна, но осъществима, ако... предварително се договорят с жокеите, които биха се постарали да осигурят на финиша необходимия ви ред.

Наскоро на полиците направила впечатление една жена, която доста често предявявала билети, печелещи големи суми. Не може да бъде — помислили си полицай-

те, тази тайнствена непозната да е толкова късметлива. И действително: било открито, че чрез посредници тя била свързана с жокеите.

Коментирайки поредния скандал, вестниците напомнят. Именно на това се крепи американският свят на бизеса. Ако не излъжеш — няма да продадеш, ако не излъжеш — няма да спечелиш.

С водопадите шегата не бива

Ниагара поражда възбужденето с мощността на летящите надолу потоци. Но водопадът носи не само вода, но и голяма печалба — годишно той се посещава от 10 милиона туристи. Някога, през 1803 година, Жозеф Бонапарт — брат на френския император — довел тук своята млада жена и оттогава местните хотели се специализират да обслужват прекарващите медения си месец. Зад хотелите, наблюдателите кули, будките, търгуващи със сувенири, зад ярко светещите реклами и друга търговска буфонада водопадът изглежда самотен, отчужден и сякаш не на мястото.

Фирмите и фирмичките, заобиколили чудото на природата започват да се безпокоят. Те предлагат проекти за „косметични операции“, които да придадат на водопада подобаваща величественост.

Направен е модел на водопада и върху него се изучават възможните варианти на „операциите“. Например вариантът „Храмът на Озирис“ предвижда в подножието на водопада да бъде построена стълба, напомняща тази към Оdeskото пристанище. Нещо повече, водите на американската част на водопада бяха временно отбити и насочени към канадската част на водопада,

за да бъде по-добре изследвано коритото на реката. Общо за проучването на въпроса вече са изразходвани милион и половина долара.

Специалистите най-сериозно предупреждават: лоши са шегите със силите на природата и е трудно да се предвиди тяхната реакция при намесата на човека. А вестник „Ню Йорк таймс“ предлага да се помисли не за външния вид на водопада, а за бедната река Ниагара, задъхана се от каналните води на разположените около водопада градове. В много случаи тези води изобщо не се прочистват.

Г. ГЕРАСИМОВ

Агенция „Новости“ — БТА

Ерих ЗЕЛБМАН

Агенция „Новости“ — БТА

МИНАЛОТО, НАСТОЯЩЕТО И БЪДЕЩЕТО НА ПОЛСКО-БЪЛГАРСКАТА ДРУЖБА

Проф. д-р Миечислав КАРАШ,
ректор на Ягелонския университет в Краков

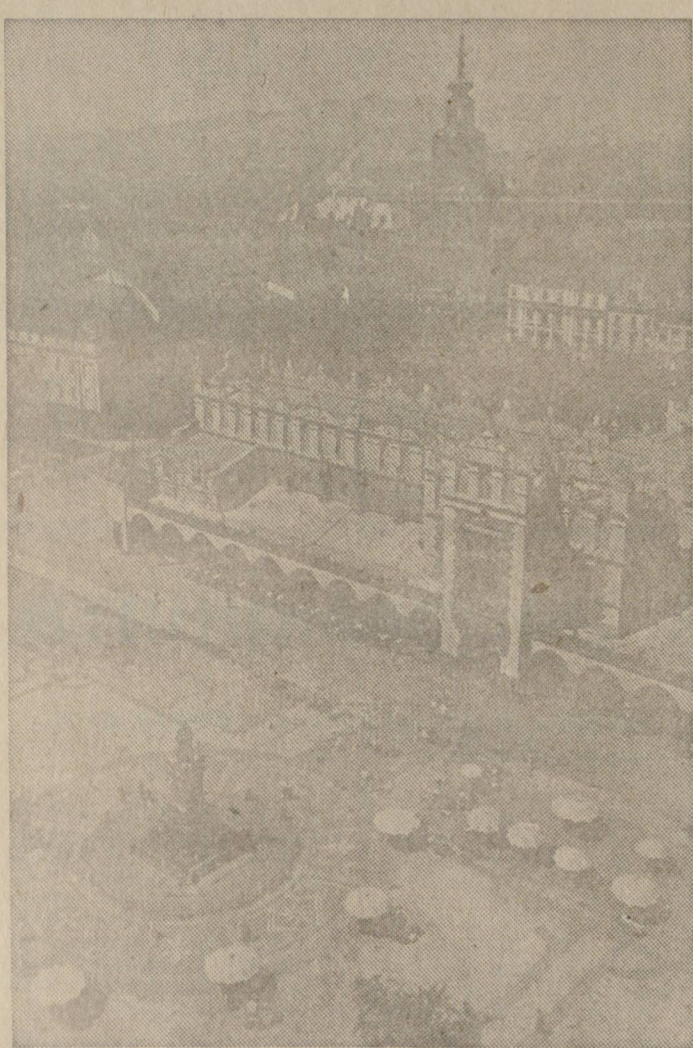
Връзките на сътрудничество и приятелство между Полша и България имат дълбоки корени в нашия обществено-политически строй, в историческата съдба на двата братски народа — каза преди няколко години първият секретар на ЦК на БКП и председател на Държавния съвет на Народна република България, Тодор Живков. Полско-българската дружба започва в кръта си и крал Владислав III, който през 1444 г. близо до Варна отдаде живота си в борбата за освобождение на България от османско иго. Векове наред поробен български народ свързва надеждите си за независимост с Полша. Историята ни дава многобройни примери за взаимна тересованост на поляците от тежката съдба на българите.

ПО-ТЕСНИ ПОЛСКО-БЪЛГАРСКИ ВРЪЗКИ ДАТИРАТ ОТ ПОЛОВИНАТА НА XIX ВЕК, когато на българска земя пристигат радужно посрещати, нашите емигранти след възстановяването през 1848 и 1863 г. изиграли важна роля в културните връзки между двата народа. Българските революционери намираха искрени, идейни приятели в полските политически емигранти. Много поляци участваха в българските революционни комитети. Между емигрантите имаше и писатели, като Михаил Чайковски, Карол Вжовски, Теодор Томаш Иеж. Те са всеобщо и първи в полската литература автори на романи с българска тематика: „България“, „Сън в Балкана“, „Кърджали“, „На разсъмване“, „Зорница“, „Асен I“. От тези романи полският читател узнаваше за живота на българския народ под османско иго, за неговия копнеж за свобода и борбата му за независимост.

С произведенията на български писатели полската обществена мисъл започва да се прояснява, в началото на 80-те години. Първи български писател, преведен в Полша беше Иван Вазов. Неговият роман „Под игото“ беше истинско откритие за полския читател, който познаваше България предимно от романите на Иеж. В галицианските училища „Под игото“ беше включено в списъците на задължителните четива. Българската литература добре се посрещна в Полша и има искрени почитатели, но трябва да се добави, че по различни причини в периода между двете световни войни се превеждаше малко. Намане тогава подготвяща политическа атмосфера за славянските въпроси. Тук трябва да се припомним сръбската дружба и сътрудничество между нашите комунисти и революционери. Идът за приятелство влизаше беше жива в народните маси, но най-пълна и най-ярка проява на намери в марксистко-ленинската идеология на работническата класа, която в нашата епоха стана носител и изпълнител на идеята за братството между народите.

Има много доказателства за тясното сътрудничество на полските и българските комунисти след Първата световна война. През 1929 г. Юлий Лейски — Лешински взе участие във Втория пленум на ЦК на БКП като представител на Коминтерна и дълги години дружеше с Васил Коларов. През 1930—1931 г. а България пребиваваше Болеслав Бьерут. В заселението на Третия пленум на ЦК на БКП взе участие Георги Димитров. Много доказателства за сътрудничество между революционерите на нашите страни могат да се посочат и от 80-те години. Искрено приятелство свързваше осоволоженик на социализма в България Димитър Благоев с полския революционер Шимон Дикшайн (псевдоним Ян Млот).

С ПОБЕДАТА НА СОЦИАЛИСТИЧЕСКАТА РЕВОЛЮЦИЯ В НАШИТЕ СТРАНИ СЕ СЪЗДАДОХА НОВИ УСЛОВИЯ ЗА ВЗАИМНОТО СЪТРУДНИЧЕСТВО. Основа за развиване на традиционното приятелство бяха договорът за приятелство, сътрудничество и взаимна помощ между Народна република България и Полска народна република, подписан на 29 май 1948 г., продължен през 1967 г. Нашите страни от година на година увеличават взаимните търговски връзки, развиват културен обмен, сътрудничат в областта на науката и техническия прогрес. През миналата петилетка стокообменът достигна 630 милиона рубли, а до 1975 г. се предвижда двойно увеличение. Полша ще спазва България с машини и съоръжения, кораби, цялостни промишлени обекти, стругове. Машините и съоръженията ще завършат 63 на сто от на

КРАКОВ

ния износ и 51 на сто от износа на България за Полша.

Много добре се развиват културните ни връзки. Списъкът на преведените в България книги на полски автори е голям и обхваща повече от 150 заглавия. На свой ред полският читател има възможност да се запознае с най-ценното от класиката и съвременната българска литература. След 1945 година излязоха от печат по-малко от 100 книги на български автори, в това число 10 антологични. Трябва да се подчертае, че преведените български книги са много търсени от полския читател. През последните години художественото ниво на преводите значително се повиши, което се обяснява с факта, че преводите имат солидна езикова подготовка, получена в катедрите по българистика в Краковския и Варшавския университети и като резултат от специализацията в България.

ВАЖНА РОЛЯ ЗА ПРОПАГАНДИРАНЕТО НА БЪЛГАРСКАТА КУЛТУРА В ПОЛША ИМА И ПОЛСКО-БЪЛГАРСКОТО ДРУЖЕСТВО. Идеята за създаване на една организация, която чрез взаимно опознаване да обедини двата народа да възникна в Краков сред професорите от Ягелонския университет още преди Първата световна война. Нейният инициатор и пламенен привърженик беше лекторът по славянски езици и голям славянофил Гадеуш Станислав Грабовски. Сега 92-годишен професор в нашия университет, самата идея беше осъществена малко по-късно в София, където проф. Грабовски беше посетен. Създаването от него дружество, в което вземаха дейно участие видни представители на българската наука — като проф. Боян Пенев, изигра голяма роля за популяризирането на полската култура в България. Подобно дружество беше създадено в Полша през 1922 г. В дейността на дружеството имаше различни периоди, не съмнен обаче е фактът, че по-малко от половин век те служат на делото за сближаване и взаимно познаване на двата народа. Своята дейност Полско-българското дружество започна скромно и без подкрепа от страна на правителството. Въпреки това беше дружество, създадено от интелектуалци и за интелектуалци. В новата политическа обстановка дейността на дружеството и неговите форми на работа се развихриха. Много от проявите се организират в тясно сътрудничество и пълна подкрепа от страна на българското посолство, Българския културен център и Българската културно-просветна организация. Трябва да подчертаем, че както по-старото поколение, така и младежта посрещат с голям интерес тези прояви.

Можем да се похвалим, че българската филология в Ягелонския университет има над 80-годишна традиция. Нейното начало свързваме с името на известния езиковед проф. Ян Розадовски, който за първи път изнесе лекции по български

език през учебната 1891-1892 г. Лекции по българска литература четеше от началото на този век и проф. Т. Ст. Грабовски, който също дълги години беше лектор по български език. След завръщането си в България на проф. Грабовски неговото място не изнапред проф. Витолд Гашински. Към края на 20-те години практическите упражнения по български език бяха провеждани от български на специализацията в Ягелонския университет — проф. Иван Леков, проф. Любомир Андрейчин, проф. Куя Куев. Трябва да се добави, че лекциите и упражненията по български език не бяха прекъснати в Ягелонския университет дори в най-тежките години на хитлеристката окупация, нелегално водени от завърнали се от специализацията в България проф. Франтишек Славски. Няколко години след войната специалността българска филология в Ягелонския университет се оформи като отделна и до днес повече от сто студенти са завършили тази специалност. Между тях има вече научни работници, преподаватели, журналисти.

ГОЛЯМО ЗНАЧЕНИЕ ЗА ПО-ДЪЛБОКОТО ВЗАИМНО ОПОЗНАВАНЕ ИМАТ ДОГОВОРИТЕ ЗА НЕПОСРЕДСТВЕНА ОБМЯНА МЕЖДУ ОТДЕЛНИТЕ ГРАДОВЕ И ОКРЪЖИЯ. Краков — старата столица на Полша е свързан с договор със старополския град Велико Търново. Вече два пъти бяхме на приятелско посещение в този приказен град и на тази гостоприемна земя. Посрещнахме в Краков наши приятели от Велико Търново. Беше подписан договор между Ягелонския университет, един от най-старите в Европа, и младия великотърновски университет „Кирил и Методий“, наследник на славния университет на патриарх Евтимий, на прочутата в целия славянски свят Търновска книжовна школа, чиято 600-годишнина бе празнувана неотдавна.

Споразумението между двата града и между двата университета предвиждат различни мероприятия, които имат за цел да утвърдят връзките и да допринесат за сближаване и опознаването им. С удоволствие можем да отбележим, че сме направили много за познанието с нашето минало и настоящето, с постиженията и успехите в изграждането на социализма. Разбира се, не добре съзнаваме колко много още има да правим.

Два дни салонът на ДНА — Велико Търново бе огласен от кръшните извикни на на родни песни и инструментални мелодии. Концертите бяха празници както за зрителите на старополския град, така и за самите колективи, участващи в окръжния преглед на народните хорове, оркестри и ансамбли.

Десетки пъти се вдига и спуска завесата, угасват и светват прожекторите. Развълнувани лица на различни възрасти запяват с възхищение от сцената. Пригласит им гдулки, кавали, гайди. Един след друг ги се сменят носите — пестроцветни и блестящи. Редуват се мелодии — ту весели и-закачливи, ту тъжни и напевни.

Интересно е да се надникне в гримьорната миг преди излизането на сцената. Там картината е почти постоянна. Всички са оживени и развълнувани. Разпяват се гласовете, правят се последните приготовления и утвърнения. Попадам на Влада Николаева, самодейка от народния хор на Виноград. „Сега е нашият ред — отговори тя. — Много се възпущаваме. Трябва да се мобилизираме и да се представим достойно.“ Токму от сцената беше слезъл съставът на Горна Липница и оживеленото на самодейците не беше преминало. „Този хор съществува още от 1943 г.“

Творчески портрет на поета Матей Шопкин

Вчера по инициатива на Клуба на дейците на културата и градската методична библиотека при образцово народно читалище „Напредък“ — Горна Оряховица бе организиран творчески портрет на поета Матей Шопкин.

Пред тържеството посетителите имаха среща с членовете на литературния кръжок „М. Горки“ в града.

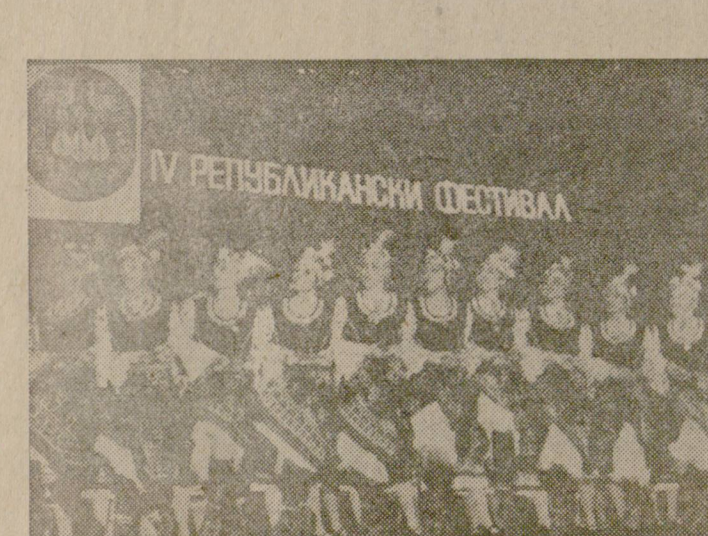
Вечерта доклад за творчеството на Матей Шопкин прочете к. ф. н. Страхил Попов, след което актьори от Младешкия театър при читалището в града изпълниха стихове на поета.

гарски език бяха провеждани от български на специализацията в Ягелонския университет — проф. Иван Леков, проф. Любомир Андрейчин, проф. Куя Куев. Трябва да се добави, че лекциите и упражненията по български език не бяха прекъснати в Ягелонския университет дори в най-тежките години на хитлеристката окупация, нелегално водени от завърнали се от специализацията в България проф. Франтишек Славски. Няколко години след войната специалността българска филология в Ягелонския университет се оформи като отделна и до днес повече от сто студенти са завършили тази специалност. Между тях има вече научни работници, преподаватели, журналисти.

ГОЛЯМО ЗНАЧЕНИЕ ЗА ПО-ДЪЛБОКОТО ВЗАИМНО ОПОЗНАВАНЕ ИМАТ ДОГОВОРИТЕ ЗА НЕПОСРЕДСТВЕНА ОБМЯНА МЕЖДУ ОТДЕЛНИТЕ ГРАДОВЕ И ОКРЪЖИЯ. Краков — старата столица на Полша е свързан с договор със старополския град Велико Търново. Вече два пъти бяхме на приятелско посещение в този приказен град и на тази гостоприемна земя. Посрещнахме в Краков наши приятели от Велико Търново. Беше подписан договор между Ягелонския университет, един от най-старите в Европа, и младия великотърновски университет „Кирил и Методий“, наследник на славния университет на патриарх Евтимий, на прочутата в целия славянски свят Търновска книжовна школа, чиято 600-годишнина бе празнувана неотдавна.

Споразумението между двата града и между двата университета предвиждат различни мероприятия, които имат за цел да утвърдят връзките и да допринесат за сближаване и опознаването им. С удоволствие можем да отбележим, че сме направили много за познанието с нашето минало и настоящето, с постиженията и успехите в изграждането на социализма. Разбира се, не добре съзнаваме колко много още има да правим.

Празник на фолклорната самодейност

На сцената е представителният народен ансамбъл „Сидер войвода“ — Горна Оряховица

разказва художественият ръководител Рачо Димов. — Аз самият го ръководя от 10 години. Възпущахме се, разбира се. Без възпущане не бива да се пее.“

Изтичаха вторият ден. На сцената застанаха представителните ансамбли на образцово народно читалище „Искра“ — Велико Търново и „Сидер войвода“ — Горна Оряховица. Така, както първият ден се представиха пионерските състави на Велико Търново, Горна Оряховица и Павликени, така и сега трябва да видят блестящите оци на самодейците и цялата страст към фолклора, която възбужда в своите изпълнения. Грейналата от усмивки сцена се оказа тясна да побере толкова ва темперамент и красота.

Обърнахме се с мълба да изкаже впечатленията си от фестивала към председателя на журитетната комисия Николай Пефев, началник отдела „Народно творчество“ при Центъра за художествена самодейност — София. Ето какво сподели той:

„Фестивалът говори за развитието на жанра във нашия окръг, за пораснали възможности на самодейците и особено на пионерските и средношколски колективи, за колко съмат, че от всички възраст по най-верния път. Има възможност да наблюдавам този фестивал в девет окръга и мога да кажа, че Великотърновски окръг е един от най-добре представените.“

За най-добрите 24 състава от прегледа журито вече открито пътя към републиканския фестивал в София.

Обърнахме се с мълба да изкаже впечатленията си от фестивала към председателя на журитетната комисия Николай Пефев, началник отдела „Народно творчество“ при Центъра за художествена самодейност — София. Ето какво сподели той:

Изложба на Борис Денев

Снощи в изложбените зали на старополския град по инициатива на Комитета за изкуство и култура, СБХ, Окръжния и градския съвет за изкуство и култура бе открита изложба от рисунки на з. х. Борис Денев по случай 90 години от рождението му.

На нея присъстваха Иван Генджов, председател на ГНС, Велко Димов, секретар на градския комитет на Партията, много дейци на културата и изкуството, общественици, граждани.

Изложени са 190 рисунки със сюжети от Велико Търново, Пловдив, Балканската и Първата световна война, от Италия, Франция, Гърция и други.

Изложбата бе открита от председателя на градския съвет за изкуство и култура Петър Деков.

(Соб. инф.)

Нови книги

Гракх Бабоф. ПЛЕБЕЙСКИ МАНИФЕСТ (порецка „Представеници на научния социализъм“)

Книгата съдържа избрани откъси, статии и писма на великия френски революционер, идеолог на плебейството и зараждащия се пролетариат, организатор и вожд на „заговора на равните“, гилотиниран от буржоазната термидорианска реакция, оставил дълбоки следи в развитието на революционната и комунистическа мисъл на XIX век. Той е между най-светлите личности в историята на френската революция.

ГРАКХ БАБОФ ПЛЕБЕЙСКИ МАНИФЕСТ

ФИЗКУЛТУРА И ТУРИЗЪМ

Трибуна на специалистите

Ехо от окръжния турнир по борба

Приключилят неотдавна традиционен турнир по свободна борба, съборал в залата на комплекса „Юнак“ близо 300 състезатели от всички възрастови групи в окръга, напълно оправда очакванията по отношение на масовостта.

Нека анализираме техническото равнище, на което мина голямото състезание. Статистиката сочи, че най-малките — пионерите, са провели общо 75 схватки. От тях 55 завършиха с тушови победи, 18 пъти победата дойде по точки, а само веднаж съперниците се оттеглиха, без да излъчат победител. Може да се анализира и показателът интензивност. Фактът, че 73 на сто от срещите приключват с туш, говори донакъде за ярко изразена неравностойност на съперниците.

Този извод ни навежда на мисълта, че макар и в средата на подготвителния период, макар че всички възрастови групи са вече оформени, борбата не бе достатъчно оспорвана, до призовите места се стигаше сравнително лесно. И това е проблем, върху който си струва да помислим. Многозначителен е фактът, че центровете по борба като Свищов, Козловец, Самоовене, Сашево, и Пчелище не отне соха нито един златен медал. Занапред ще трябва да положим още повече усилия да засилим учебно-тренировъчната работа във всички центровете, където се работи с пионери.

Същата закономерност действаше и при юништите — младша и старша възраст. От 149 схватки с туш завършиха 106 или 71 процента от всички проведени срещи.

При младежите в редица категории като в 62, 68, 74, 82, и 90 кг златните медали си споделяха силни, равностойни борци. На особено добро техническо равнище се

Тенис на маса

След великотърновския кръг на турнира за окръжно първенство по тенис на маса, в петък отвориха си дадоха нова среща, този път в Павликени. Жалко, че пак отсъстваха представителите на „Вечой“ (Елена). Нямаше ги и джасковичи от „Левски“ поради пропуснат срок за заявка. В първенството по кръгова система не видяхме и съставите на „Локомотив“ (ГО). А това е валидно и добро аргумент за организирано състояние на секциите по тенис на маса в редица физкультурни дружества.

Интерес предизвика в павликениското издание на първенството, загубата на домакините от състава на Драганово и то с убедителен резултат — 1:5. А павликеничани победиха при това с 5:0, бяха тенисистите от Павликени!

Нови две победи вписаха в своя актив състезателите на „Етър“ — срещу „Червено знаме“ — 5:2, срещу Драганово — 5:0.

При жените пак имаше само една среща (являва се една дълга съставка), а която „Етър“ победи състезателите на „Червено знаме“ с 3:0.

Във временното класиране след двата кръга и при мъжете, и при жените начело са съставите на „Етър“.

(Соб. инф.)

ПРИДОБИВКА ЗА ТУРИСТИТЕ

С преминаването на петдневна работна седмица се увеличил броят на излетниците в планината. Сред обременената в зимна премяна природата, в уютните хижи и по ски пистите трудолюбивите хора набират сили и здраве.

За да се подобри организираността на отива в планината, тия дни в Окръжния съвет на БТС — В. Търново започна да работи радиотелефонна станция, чрез която ще се поддържа всекидневна пряка връзка с хижа „Чумерна“, вр. Ботев и някои други хижи в този район на Стара планина. Туристите от

представиха в срещите си Иван Георгиев, Хасан Чиликов, Сидек Шабанов и други.

В надпреварата при мъжете с голяма амбиция за победа и с богат технически арсенал от схватки преминаха срещите между Кръстю Живков и Петър Ганчев, Абрадин Мутев и Юсени Юсенов. В отсъствието на Иван Димитър Невков, ветеранът Иван Шавов показа убедително на най-зряла техническа и тактическа постройка на схватките си срещу непреклонните съперници.

Нека припомним месеците тренировки по борба да работят още по-упорито за усъвършенстване техническата и физическа подготовка на отборите си, за да очакват по-добри резултати в Републиканската спартакиада през 1974 година.

Славя ТОДОРОВ
методист в ОС на БСБ

„ЕТЪР“ — БРОНЗОВ ПРИЗОР

Вчера се играха още три мача от XVII кръг в елитната футболна група, които донесоха нови размяна на неплътната все още таблица (последните две срещи ще се състоят днес) за временното класиране. Със своя изключителен баланс обаче, и най-вече балансирането на отбора си голова разлика, отборът на „Етър“ се изкачи на третото място в градската още през миналия XVI кръг, в който съперникът за „Бориса“ — „Локомотив“ (Пд) за върши наравно с ботеви от Враца. Като записаха победа и срещу софийския „Академик“, великотърновските футболисти запазиха третото място във временното класиране, независимо от резултата във вечерния мач на полудивчани в София.

И така „Етър“ ще зимува сигурно на трета позиция — постижение, което, надяваме се, ще импулсира тренировки и състезатели за пълноценна подготовка за „истинската“ футболна пролет!

Вчерашните резултати от XVII кръг: Локомотив Сф — Локомотив Пд 1:0, Ботев — Миньор 1:1, Янтра — Спартак 3:0.

КЛАСИРАНЕ:

1. Левски-Спартак	32:10	31
2. ЦСКА Септ. знаме	29:16	28
3. Етър	27:14	27
4. Локомотив Пд	24:21	24
5. Ботев	19:22	17
6. Локомотив Сф	17:25	16
7. Миньор	15:26	15
8. Пирин	17:18	15
9. Тракия	19:19	14
10. Славия	20:23	14
11. Академик	20:23	14
12. Берое	21:24	13
13. Черно море	17:23	13
14. Янтра	18:29	12
15. Спартак	16:27	11
16. ЖСК-Спартак	16:27	11

ЗАБЕЛЕЖКА: Тракия, Левски-Спартак, Черно море и ЖСК-Спартак имат по един мач в малко.

окръга ще имат точна информация за състоянието на времето, пътищата и снежната покривка. При евентуални промени в планината ще може да се оказва навременна помощ.

ДСК „Отдых и туризъм“ — клона Велико Търново, който стопаписва хижа „Грамадлив“, хижа „Божур“ и др., също трябва да вземе срочни мерки за оборудването им с радиотелефони.

Новата придобивка значително ще подобри организацията на отива в окръга.

Тотю ДЮЛГЕРОВ

АДРЕС НА РЕДАКЦИЯТА: Велико Търново, ул. „Васил Левски“ 9. Телефонни: главен редактор — 2-04-58, зам.-главен редактор — 2-05-26, секретариат, „Хумор и сатира“ — 2-47-12, отдели: „Партен живот“ — 2-40-22, „Пропанганда“ — 2-41-50, „Икономически“ — 2-05-27, „Селскостопански“ — 2-38-31, „Технически прогрес“ — 2-17-79, „Култура и изкуство“ — 2-03-08, счетоводство — 2-40-14, канцелария — 2-04-59, коректори и дежурен редактор — 2-26-79.

Телекс 066570, сметка в ДСК — В. Търново 185/5570

ИНДЕКС 21301